

RELACJE

● ODSŁONIĘCIE TABLICY KU CZCI POMORDOWANYCH PROFESORÓW LWOWSKICH (1941-2011)

Hołd ofiarom nazistowskiej zbrodni

„Mniej więcej w połowie zbrocza zobaczyłem nad wykopaną jamą cztery cywilne osoby zwrócone twarzą do zbrocza, a plecami do mnie. Za plecami tych osób stali czterej niemieccy żołnierze z karabinkami w ręku, a obok nich oficer. Zapewne na słowną komendę tego oficera żołnierze równocześnie strzelili i wszystkie cztery osoby wpadły do jamy. Wówczas sprowadzono z góry ścieżką nowe cztery osoby i cała scena dokładnie się powtórzyła. Trwało tak do końca, aż wszystkie osoby cywilne zostały sprowadzone nad jamę i zastrzelone. Ostatnią osobą rozstrzelaną była kobieta w długiej czarnej sukni. Schodziła ona sama, ślaniając się. Gdy przyprowadzono ją nad jamę pełną trupów zachwiała się, ale oficer podtrzymał ją, żołnierz strzelił i wpadła ona do jamy.”*

To fragment relacji inż. **Karola Cieszkowskiego**, naocznego świadka brutalnego mordu dokonanego przez nazistów na lwowskich profesorach.

4 lipca 1941 roku na Wzgórzach Wuleckich zginęło kilkudziesięciu polskich naukowców i intelektualistów, z których wielu było obrońcami Lwowa z 1918 roku, a także członków ich rodzin oraz osób postronnych. Wśród ofiar znajdowało się kilkunastu lekarzy, ordynatorów, kierowników klinik oraz byłych dziekanów Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Zginął tam również dr **Tadeusz Boy-Żeleński**, lekarz, krytyk literacki, tłumacz, autor licznych felietonów społeczno – publicystycznych.

Dziewiętnastego czerwca, w siedemdziesięciolecie tamtych wydarzeń, w krypcie Katedry Chrystusa Króla w Katowicach miała miejsce uroczystość odsłonięcia pamiątkowej tablicy ku czci ofiar bestialskiego mordu. Poprzedziła ją sesja naukowa poświęcona lwowskim wydarzeniom na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego, gdzie referat „Lwowie w leczeniu na Górnym Śląsku po roku 1945” wygłosił mgr **Lesław Józko**, członek Komisji Historycznej ŚIL.

„Nocą z 3 na 4 lipca 1941 r. między godziną 22 a 2 kilka oddziałów złożonych z członków SS, policji i połowej żandarmerii pod dowództwem oficerów SS rozjechało się po mieście i przeprowadziło aresztowania profesorów wyższych uczelni we Lwowie. Poza profesorami zabierano wszystkich obecnych w mieszkaniu mężczyzn powyżej 18 roku życia. Na ogół panował pośpiech, kazano się szybko ubierać (część profesorów już spała), przeprowadzano zwykle powierzchowną rewizję, rabując przy tej okazji złoto, dewizy, inne przedmioty wartościowe i w jednym przypadku maszynę do pisania.”*

W uroczystościach uczestniczyli przedstawiciele uczelni wyższych regionu oraz samorządu lekarskiego. Gościem specjalnym była dr **Ewelina Hrycaj-Małańcz**, prezes Stowarzyszenia Lekarzy Polskich we Lwowie. Śląską Izbę Lekarską reprezentował dr **Jacek Kozakiewicz**,

fot.: dr Stanisław Mysiak

Uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej

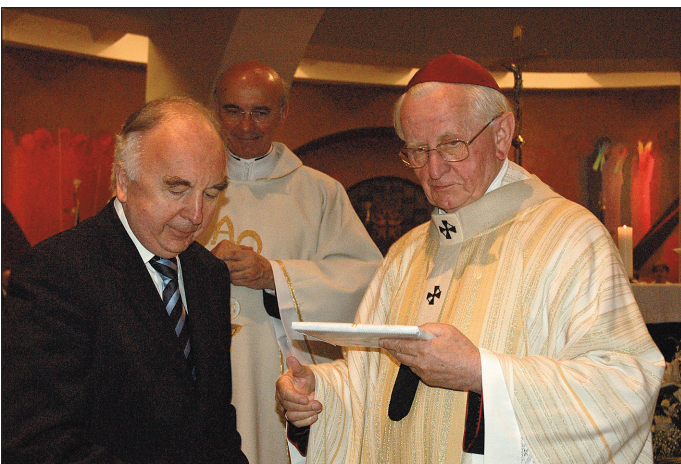
oraz prof. **Grzegorz Opala**, współorganizator konferencji.

Śląska Izba Lekarska wraz z krakowskim oddziałem Towarzystwa Miłośników Lwowa wydała z tej okazji wspomnienia wybitnego lekarza i humanisty, prof. Tadeusza Ceypka, naocznego świadka sowieckiej i hitlerowskiej okupacji Lwowa. Książka nosząca tytuł „Lwów w czasach trudnych” zainaugurowała cykl Biblioteki Historycznej ŚIL, który ma ocalić od zapomnienia postaci, wydarzenia i fakty z przeszłości medycyny, nie tylko naszego regionu. Monografię prof. Ceypka otrzymali uczestnicy uroczystości w katowickiej katedrze. Jej egzemplarze zostały także rozdane do wszystkich izb lekarskich w Polsce oraz licznej grupy przedstawicieli towarzystw naukowych i stowarzyszeń.

Organizatorami całości obchodów rocznicy było Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich oddział w Katowicach, Uniwersytet Śląski oraz Duszpasterstwo Akademickie w Katowicach.

Anna Zadora-Świderek

* Cytaty pochodzą z artykułu Zygmunta Alberta „Każdy profesorów Lwowskich w lipcu 1941 roku” <http://www.lwow.com.pl/albert/albert-pl>.

fot.: dr Stanisław Mysiak

Abp Damian Zimoń otrzymuje książkę prof. Ceypka, z rąk prezesa ORL Jacka Kozakiewicza

wicz, prezes ORL w Katowicach, a także członkowie Komisji Historycznej ŚIL z jej przewodniczącą dr **Danutą Korniak** na czele. Obecny był także dr **Krzysztof Maku**, wiceprezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Warszawie

Monografia prof. Tadeusza Ceypka „Lwów w czasach trudnych”, jest dostępna w Głównej Bibliotece im. S Konopki w Warszawie, Oddział Katowice, która mieści się w Domu Lekarza (Katowice, ul. Grażyńskiego 49a)